**Р Е П У Б Л И К А  Б Ъ Л Г А Р И Я**

**Н А Р О Д Н О  С Ъ Б Р А Н И Е**

***Проект***

# З А К О Н

## за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2012 г.

**Чл. 1. (1)** Приема бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2012 г. по приходите и трансферите на обща сума 2 633 730 хил. лв., както следва:

| № по ред | Показатели | Сума (в хил. лв.) |
|---|---|---|
| 1 | 2 | 3 |
| I. | ПРИХОДИ И ТРАНСФЕРИ - ВСИЧКО | 2 633 730 |
| 1. | Здравноосигурителни приходи | 2 614 779 |
| 1.1. | Здравноосигурителни вноски | 1 673 653 |
| 1.2. | Трансфери за здравно осигуряване | 941 126 |
| 2. | Приходи и доходи от собственост | 20 |
| 3. | Глоби, санкции и наказателни лихви | 13 501 |
| 4. | Други неданъчни приходи | 30 |
| 5. | Получени трансфери от Министерството на здравеопазването за финансиране на разходите за акушерска помощ по чл. 82, ал. 1, т. 2 от Закона за здравето (+): | 5 400 |

**(2)** Приема бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2012 г. по разходите и трансферите на обща сума 2 633 730 хил. лв., както следва:

| № по | Показатели | Сума (в хил. лв.) |
|---|---|---|

| ред | | |
|---|---|---|
| 1 | 2 | 3 |
| II. | РАЗХОДИ И ТРАНСФЕРИ - ВСИЧКО | 2 633 730 |
| 1. | Текущи разходи | 2 263 372 |
| 1.1. | Заплати и възнаграждения за персонала, нает по трудови и служебни правоотношения | 21 850 |
| 1.2. | Други възнаграждения и плащания за персонала | 2 519 |
| 1.3. | Задължителни осигурителни вноски от работодатели | 4 468 |
| 1.4. | Издръжка на административните дейности | 20 015 |
| 1.5. | Здравноосигурителни плащания | 2 214 520 |
| 1.5.1. | здравноосигурителни плащания за първична извънболнична медицинска помощ | 169 000 |
| 1.5.1.1. | в т.ч. профилактика и диспансеризация | 59 540 |
| 1.5.2. | здравноосигурителни плащания за специализирана извънболнична медицинска помощ | 171 000 |
| 1.5.3. | здравноосигурителни плащания за дентална помощ | 95 394 |
| 1.5.4. | здравноосигурителни плащания за медико-диагностична дейност | 71 500 |
| 1.5.5. | здравноосигурителни плащания за лекарства за домашно лечение, медицински изделия и диетични храни за специални медицински цели | 501 525 |
| 1.5.6. | здравноосигурителни плащания за болнична медицинска помощ | 1 168 876 |
| 1.5.6.1. | в т.ч. за акушерска помощ за всички здравно неосигурени жени | 5 400 |
| 1.5.6.2. | в т.ч. за диализа при терминална бъбречна недостатъчност | 57 584 |
| 1.5.6.3. | в т.ч. диспансерно наблюдение на пациенти със злокачествени заболявания | 40 000 |
| 1.5.6.4. | в т.ч. за лекарствена терапия | 57 584 |
| 1.5.7. | други здравноосигурителни плащания за медицинска помощ | 37 225 |
| 1.5.7.1. | в т.ч. здравноосигурителни плащания за медицинска помощ, оказана в съответствие с правилата за координация на системите за социална сигурност | 37 225 |
| 1 | 2 | 3 |

| | | |
|---|---|---|
| 2. | Придобиване на нефинансови активи | 5 790 |
| 3. | Резерв за непредвидени и неотложни разходи | 261 478 |
| 4. | Предоставени трансфери на Националната агенция за приходите по чл. 24, т. 6 от Закона за здравното осигуряване и към бюджетни предприятия, сключили договори за извършване на медицински услуги с Националната здравноосигурителна каса | 3 090 |
| 5. | Предоставени трансфери на Министерството на здравеопазването за заплащане на медицински дейности, лекарствени продукти и медицински изделия, осигурявани от Министерството на здравеопазването през 2011 г. | 100 000 |

**(3)** Приема бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2012 г. с балансирано бюджетно салдо.

**Чл. 2.** Определя здравноосигурителната вноска за 2012 г. в размер 8 на сто.

**Чл. 3. (1)** Всяко тримесечие към договорите с изпълнителите на първична и специализирана медицинска помощ Националната здравноосигурителна каса определя:

1. броя на назначаваните специализирани медицински дейности в съответствие с чл. 1, ал. 2, ред 1.5.2;

2. стойността на назначаваните медико-диагностични дейности в съответствие с чл. 1, ал. 2, ред 1.5.4.

**(2)** Надзорният съвет на Националната здравноосигурителна каса утвърждава ред за прилагане на ал. 1.

**Чл. 4.** Средствата за лечение на редки заболявания не могат да надхвърлят 39 000 хил. лв. от стойностите по чл. 1, ал. 2, ред 1.5.5.

**Чл. 5. (1)** В рамките на стойностите по чл. 1, ал. 2, ред 1.5.6:

1. Националната здравноосигурителна каса определя за всяка районна здравноосигурителна каса годишна обща стойност на разходите, разпределена по месеци;

2. районните здравноосигурителни каси определят задължителна годишна прогнозна стойност за дейностите за болнична медицинска помощ към договорите с изпълнителите, разпределена по тримесечия.

**(2)** Изпълнението на дейностите по ал. 1 се контролира по месеци и прогнозната стойност по ал. 1, т. 1 и 2 се коригира на тримесечие.

**(3)** Прогнозните стойности по ал. 1, т. 2 и корекциите им по ал. 2 се утвърждават от Надзорния съвет на Националната здравноосигурителна каса.

**(4)** За определяне на прогнозните стойности по ал. 1, т. 2 и техните корекции Надзорният съвет на Националната здравноосигурителна каса приема правила.

**Чл. 6.** Лечебните заведения, сключили договор с Националната здравноосигурителна каса, й представят годишен финансов отчет и периодични финансови отчети за изпълнението на дейностите, платени от касата, по ред, определен от Надзорния съвет.

## ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

**§ 1.** Преизпълнението на здравноосигурителните приходи по чл. 1, ал. 1, ред 1 се разпределя за здравноосигурителни плащания по ред, определен от Надзорния съвет на Националната здравноосигурителна каса.

**§ 2**. Министерството на здравеопазването ежемесечно до края на текущия месец предоставя трансфер към бюджета на Националната здравноосигурителна каса по чл. 1, ал. 1, ред 5 в размер на поетото през месеца задължение към лечебните заведения за извършената от тях акушерска помощ по чл. 82, ал. 1, т. 2 от Закона за здравето. Средствата се отчитат по чл. 1, ал. 2, ред 1.5.6.1 по бюджета на Националната здравноосигурителна каса.

**§ 3**. От републиканския бюджет чрез бюджета на Министерството на здравеопазването може да се получават по бюджета на Националната здравноосигурителна каса целеви субсидии по чл. 23, ал. 1, т. 11 от Закона за

здравното осигуряване извън тези по чл. 1, ал. 1 за изпълнение на задължения, които произтичат от прилагането на правилата за координация на системите за социална сигурност и са за обезщетения в натура извън медицинската помощ по чл. 45 от Закона за здравното осигуряване. С извършените разходи за тези обезщетения се завишават сумите по чл. 1, ал. 2, редове 1, 1.5, 1.5.7.

**§ 4**. Средствата по договори за извършване на болнична помощ, сключени между разпоредители с бюджетни кредити и Националната здравноосигурителна каса, се отчитат като трансфери по чл. 1, ал. 2, ред 4.

**§ 5**. **(1)** През 2012 г. дейностите по репродуктивно здраве, други медицински дейности, лекарствени продукти и медицински изделия, които през 2011 г. са финансирани чрез бюджета на Министерството на здравеопазването, се заплащат със средствата по чл. 1, ал. 2, ред 5.

**(2)** Средствата по чл. 1, ал. 2, ред 5 се трансферират ежемесечно до края на текущия месец.

**§ 6**. Разчитането на дължимите суми в съответствие с изискванията на чл. 24, т. 6 от Закона за здравното осигуряване от бюджета на Националната здравноосигурителна каса към бюджета на Националната агенция за приходите се извършва в края на всеки календарен месец в размер 0,2 на сто върху набраните през предходния месец здравноосигурителни вноски. Средствата се отчитат като трансфери между бюджетни сметки по чл. 1, ал. 2, ред 4.

**§ 7.** Надзорният съвет на Националната здравноосигурителна каса има право да извършва вътрешни компенсирани промени на кредитите между елементите на разходите и трансферите по чл. 1, ал. 2, които са в рамките на утвърдения бюджет.

**§ 8**. Надзорният съвет на Националната здравноосигурителна каса на основание чл. 26, ал. 2 от Закона за здравното осигуряване има право да разходва средствата от резерва за непредвидени и неотложни разходи по чл. 1, ал. 2, ред 3.

**§ 9.** Надзорният съвет на Националната здравноосигурителна каса може да вземе решение приходите от продажба на дълготрайни материални активи да се използват за придобиване на такива активи над утвърдения разход по чл. 1, ал. 2, ред 2.

**§ 10**. В Закона за здравното осигуряване (обн., ДВ, бр. 70 от 1998 г.; изм. и доп., бр. 93 и 153 от 1998 г., бр. 62, 65, 67, 69, 110 и 113 от 1999 г., бр. 1 и 64 от 2000 г., бр. 41 от 2001 г., бр. 1, 54, 74, 107, 112, 119 и 120 от 2002 г., бр. 8, 50, 107 и 114 от 2003 г., бр. 28, 38, 49, 70, 85 и 111 от 2004 г., бр. 39, 45, 76, 99, 102, 103 и 105 от 2005 г., бр. 17, 18, 30, 33, 34, 59, 80, 95 и 105 от 2006 г., бр. 11 от 2007 г.; Решение № 3 на Конституционния съд от 2007 г. - бр. 26 от 2007 г.; изм. и доп., бр. 31, 46, 53, 59, 97, 100 и 113 от 2007 г., бр. 37, 71 и 110 от 2008 г., бр. 35, 41, 42, 93, 99 и 101 от 2009 г., бр. 19, 26, 43, 49, 58, 59, 62, 96, 97, 98 и 100 от 2010 г. и бр. 9 и 60 от 2011 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 24 т. 8 се изменя така:

„8. заплащане на други медицински дейности, включително осигуряването на лекарствени продукти и медицински изделия за тях, определени в Закона за бюджета на НЗОК за съответната календарна година;".

2. В чл. 45:

а) създава се нова ал. 8:

„(8) Включването в списъка на заболяванията, за чието домашно лечение НЗОК заплаща лекарствени продукти, медицински изделия и диетични храни за специални медицински цели, напълно или частично, се извършва веднъж годишно при условия и по ред, определени с наредбата по ал. 3.";

б) досегашните ал. 8 - 11 стават съответно ал. 9 - 12;

в) създава се ал. 13:

„(13) В основния пакет, определен с наредбата по ал. 2, могат да бъдат включени лекарствени продукти, предназначени за лечение на злокачествени заболявания в условията на болнична медицинска помощ."

3. Член 50 се изменя така:

„Чл. 50. При ползване на медицинската помощ осигурените лица са длъжни да представят документ за самоличност, а изпълнителите на медицинска и дентална помощ да извършат проверка на здравноосигурителния статус на лицата съгласно данни на Националната агенция за приходите."

4. В чл. 59 се създава ал. 13:

„(13) Договор по ал. 1 не могат да сключат новосъздадени лечебни заведения за болнична помощ, които за първи път са получили разрешение по чл. 47 от Закона за лечебните заведения преди по-малко от една година от момента на подаване на искане за сключване на договор с РЗОК.”

5. В Преходните и заключителните разпоредби:

а) параграф 12а се отменя;

б) параграф 19м се отменя;

в) параграф 19о се изменя така:

„§ 19о. (1) През 2012 г. медицинската помощ по чл. 55, ал. 2, т. 2 се заплаща в обеми и по цени и методики, определени по реда на чл. 55г - 55е.

(2) В случай че не бъдат осъществени процедурите по чл. 55г - 55е през 2012 г., медицинската помощ по чл. 55, ал. 2, т. 2 се заплаща в обеми и по цени и методики, определени в постановлението на Министерския съвет по чл. 55в, ал. 1.

(3) Обемите, цените и методиките съгласно действащото постановление се изменят и допълват в срок до един месец от обнародването на Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2012 г., както и при необходимост, от Министерския съвет.

(4) Предложенията за изменения и допълнения по ал. 3 се правят по инициатива на органите на управление на НЗОК и се внасят от министъра на финансите съгласувано с министъра на здравеопазването.“;

г) създава се § 19п:

„§ 19п. През 2012 г. договор по чл. 59, ал. 1 не могат да сключат новосъздадени лечебни заведения за болнична помощ, които за първи път са получили разрешение по чл. 47 от Закона за лечебните заведения преди по-малко от една година от момента на подаване на искане за сключване на договор с РЗОК, с изключение на преобразуваните по реда на § 70 от Закона за изменение и допълнение на Закона за лечебните заведения (обн., ДВ, бр. 59 от 2010 г.; изм., бр. 98 и 100 от 2010 г.) и тези, които са били изпълнители на болнична помощ през предходната година.”

**§ 11**. Изпълнението на закона се възлага на органите на управление на НЗОК.

**§ 12.** Законът влиза в сила от 1 януари 2012 г. с изключение на разпоредбите на § 10, т. 5, букви „б” и „в”, които влизат в сила от деня на обнародването му в „Държавен вестник”.

Законът е приет от 41-ото Народно събрание на …….. 2011 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА**
**НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:**

**(Цецка Цачева)**

# М О Т И В И

## към проекта на Закон за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2012 г.

Проектът на бюджет на Националната здравноосигурителна каса за 2012 г. е съставен в съответствие с възможностите на бюджетната макрорамка в условията на финансова и икономическа криза. Стремежът е в рамките на предвидените финансови ресурси да се запази постигнатото равнище на здравноосигурителни услуги в страната.

1. В частта за **приходите** разчетите са направени при допускане за здравноосигурителна вноска в размер 8 на сто. Населението общо по статистика е 7,4 млн. души, но реално внасящите здравноосигурителни вноски през последните години са около 6,3 млн. души, или здравно неосигурените лица са около 1,1 млн. души. Вноската от работодател (осигурител) и работник (осигурен) за 2012 г. е в съотношение 60:40. Предлаганият минимален размер на осигурителния доход за самоосигуряващите се лица за 2012 г. е 420 лв. За лицата до 18-годишна възраст и след навършване на тази възраст, ако учат редовно – до завършване на средно образование, осигурителната вноска е 4 на сто от минималния осигурителен доход за самоосигуряващите се лица.

За неданъчните приходи – в т.ч.: приходи и доходи от собственост, глоби, санкции и наказателни лихви и други неданъчни приходи, прогнозата е изготвена на база средногодишния темп на събираемост за предходните бюджетни периоди.

Получените трансфери от Министерството на здравеопазването са за финансиране на разходите за акушерска помощ по чл. 82, ал. 1, т. 2 от Закона за здравето.

2. В частта на **разходите**

**Административни разходи** – в проекта за 2012 г. се запазва общият размер на административните разходи спрямо заложените в ЗБНЗОК

за 2011 г. Увеличението в отделните елементи на административните разходи е изцяло за сметка на намаление в издръжката на административните дейности.

В частта за заплати и възнаграждения за персонала, нает по трудови и служебни правоотношения, са предвидени средства за допълнителни щатни бройки в ЦУ на НЗОК поради включване на допълнителни дейности, заплащани от бюджета на НЗОК, свързани с лечение и диспансерно наблюдение на пациенти със злокачествени заболявания, както и болни на диализно лечение. Допълнителни бройки са необходими и за извършване на дейностите по привеждане в съответствие с разпоредбите на нова Директива 2011/24/ЕС за упражняване правата на пациентите на трансгранично здравно обслужване, влизането в сила на нова двустранна спогодба за социално осигуряване на Република Сърбия, както и на разпоредбите на новите регламенти за координация на системите за социална сигурност № 883/2004 и № 987/2009 (Структурни електронни документи). Увеличението е на база средномесечната работна заплата, изчислена въз основа на плановия фонд работна заплата и утвърдените щатни бройки в ЦУ на НЗОК към момента. В параграфа са включени средствата за изплащане на възнагражденията на управителя на НЗОК, които според ЕБК се отчитат в § 01-03 „Заплати и възнаграждения на персонала по правоотношения, приравнени към трудовите“.

В частта на други възнаграждения и плащания на персонала са планирани средства за облекло и други на персонала с характер на възнаграждение, които на основание т. 10 от ДДС 23/27.12.2004 г. на Министерството на финансите, се планират и отчитат в параграф 02-05 „Изплатени суми от СБКО, за облекло и други на персонала, с характер на възнаграждение“. Увеличени са средствата за нещатния персонал, нает по трудови правоотношения, като е взето предвид увеличението на минималната работна заплата. Минимално увеличение е предвидено за персонала по извънтрудови правоотношения, както и за обезщетения за служители, навършили пенсионна възраст и придобили право да се пенсионират.

В частта на задължителните осигурителни вноски от работодатели са предвидени средства, съобразени със заложените в параграфите за заплати и възнаграждения за персонала, нает по трудови и служебни правоотношения, други възнаграждения и плащания на персонала и разходи за СБКО, на които се дължат осигурителни вноски.

В частта на издръжка на административните дейности е предвидено намаление, което изцяло компенсира прехвърлянето на средства в другите елементи на административните разходи.

**Административните разходи са непроменени и се запазват на нивото на заложените в ЗБНЗОК за 2011 г. средства.**

**Здравноосигурителни разходи**

При разходите за здравноосигурителни плащания с предлагания законопроект се запазва нивото на плащанията за първична извънболничната медицинска помощ, специализирана извънболнична медицинска помощ и медико-диагностична дейност спрямо Закона за бюджета на НЗОК за 2011 г. Прогнозно увеличение се предвижда за разходите за дентална помощ, лекарства и медицински изделия за домашно лечение, болнична помощ и здравноосигурителни плащания за медицинска помощ, оказана в съответствие с правилата за координация на системите за социална сигурност поради въвеждането на нови европейски регламенти. **Отделните видове здравноосигурителни плащания са изчислени на базата на действащите през 2011 г. стойности на медицинските услуги и дентални дейности при спазване на Наредба № 40 от 2004 г. за определяне на основния пакет от здравни дейности, гарантиран от бюджета на НЗОК (ДВ, бр. 112 от 2004 г., в сила от 1.01.2005 г.).**

В частта на болнична помощ е предвидено увеличаване на разходите спрямо 2011 г. поради прехвърляне финансирането на определени медицински дейности от МЗ към НЗОК, свързани с: лечение, диспансерно наблюдение на пациенти със злокачествени заболявания, както и болни на диализно лечение. В болничната помощ са предвидени около 57 000 хил. лв.

за пациенти на хемодиализно лечение. Необходимите средства за диспансерно наблюдение на пациенти със злокачествени заболявания е между 40 000 и 50 000 хил. лв. в зависимост от увеличението на заболеваемостта и процента на смъртните случаи. За около една година са регистрирани нови 35 хил. заболели. За химиотерапия на злокачествени заболявания са предвидени 57 000 хил. лв.

Увеличението на средствата за лекарства за домашно лечение през 2012 г. се дължи на факта, че ще се заплащат лекарствена терапия на болни със злокачествени заболявания и диализно болни в размер на 38 000 хил. лв. над определените за 2011 г. средства, за която до този момент е заплащано от Министерството на здравеопазването.

През 2011 г. два пъти са увеличени разходите за медицинска помощ, оказана в съответствие с правилата за координация на системите за социална сигурност, поради доброто прилагане на европейските регламентите от НЗОК и високата информираност на населението. **През 2012 г. се предлага средствата да достигнат 37 225 хил. лв.**

**Придобиване на нефинансови активи** – През 2012 г. е планирано намаление на средствата спрямо заложените в ЗБНЗОК за 2011 г.

**Резервът** за непредвидени и неотложни разходи съгласно Закона за здравното осигуряване е в размер 10 на сто от здравноосигурителните приходи, което поражда прогнозен недостиг на средствата за здравноосигурителни плащания до освобождаването му.

**Трансфер** към Националната агенция за приходите по чл. 24, т. 6 от ЗЗО - представлява 0,2 на сто от средствата за здравноосигурителните вноски.

**Дефицит/излишък** – Бюджетът за 2012 г. е планиран с балансирано бюджетно салдо.

**Рисковете за бюджета през 2012 г. при тези параметри са в следните направления:**

- Събираемостта на здравноосигурителните вноски се влияе от социално-икономически фактори, като: равнище на безработицата,

среден размер на осигурителния доход за наетите по трудови правоотношения, тенденцията за броя на здравно неосигурените лица;

- Динамично променящата се нормативна база и невъзможност за оценка към момента как тя ще се отрази на договорния процес и на бъдещия брой договорни партньори за болнична и извънболнична медицинска помощ.

Чрез проекта на Закон за бюджета на НЗОК за 2012 г. с разпоредбата на § 10 се предлагат и съответните промени в Закона за здравното осигуряване, които ще гарантират изпълнението на Закона за бюджета на НЗОК.

**МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:**

**(Бойко Борисов)**